socialisme niets weten. Die is in strijd met hun meest elementaire beginselen.

Maar aan de andere zijde heeft het zich aangesteld (aanvankelijk!), alsof het Christelijk onderwijs in zijn handen veilig was, en dat het den strijd voor het Christelijk onderwijs zou voeren.

Zoo waren er na de revolutie van 1918 landen in het Duitsche rijk, waar men van regeeringswege het onderwijs practisch neutraal (dat wil dus zeggen: zonder religie) had gemaakt, hoewel er nog veel Ouders waren, wien dat tegen de borst stuitte.

De nationaal-socialisten waren er haastig bij, toen ze daar de meerderheid kregen, nog voor de Rijksregeering „om" was, het schoolgebed weer in te voeren, en ze hebben er met veel vertoon op gewezen, dat ze daardoor er blijk van gaven, dat de partij inderdaad de Christelijke beginselen voorstond.

Was dat dan ook niet goed? Was dat niet prachtig?

O ja, uitmuntend!

Maar achteraf bezien walgelijk, nu men die „voorstanders!" van het Christelijk onderwijs bezig ziet, om de scholen, die nog tamelijk goed waren, te verheidenschen, te vergermaniseeren, en te drenken met de geestesproducten van „bloed en bodem", zooals dat door Rosenberg voorgesteld wordt. Daaruit blijkt, dat die „vrome" geste van weer-invoering van het schoolgebed feitelijk niets was, dan een handige reclame om de menschen van Christelijk beginsel wat voor te spiegelen en voor de „partij" te winnen.

ZOO IS DE NATIONAAL-SOCIALISTISCHE TACTIEK!

Het nationaal-socialisme heeft zich steeds voorgedaan als de voorstander van wat de massa wil, en wanneer door die geste de massa dan volgzaam is geworden, wordt die zooveel mogelijk gesuggereerd, dat het nu goed gaat, en men gaat ze den wil der partij eenvoudig opleggen.

Het is dan ook plicht voor de onderwijzers in de hoogere klassen van de lagere scholen onderwijs te geven in de nationaal-socialistische levens- en wereldbeschouwing.

In de eerste en tweede klasse hoeft het nog niet, maar met het derde leerjaar moet er een begin mee gemaakt worden, en moet het kind in de richting à la Rosenberg geleidelijk worden opgevoed.

Er zijn daarbij voorbeelden aan te wijzen, dat de boekjes met Bijbelsche geschiedenis werden vervangen door boekjes, waarin het oude Germaansche heidendom werd besproken.

Fanatieke onderwijzers beginnen al wel vóór het derde leerjaar de kinderen de nieuwe beginselen bij te brengen. Zoo beroemt zich er in een blad één op, dat hij het reeds zoover heeft weten te brengen, dat een kind van 7 (zeven) jaar het volgende in de school opschrijven kon als korte samenvatting van wat de onderwijzer had besproken:

„De Duitschers hebben krachtige armen, in hun oogen ziet men den moed. Maar de Joden willen niets doen. Ze denken er slechts over, hoe ze een boer bedriegen kunnen. Geen van de Joden heeft een hamer in de hand[2]) en er is ook geen Jood, die naar de fabriek gaat. In de oogen van den Jood ziet men luiheid en bedrog".

Een leerling van 8 jaar maakte er dit van:

„Op de plaatjes ziet men, hoe de Duitsche mannen bezig zijn, de hitlerjongen lacht vriendelijk. Maar de Joden op de plaat willen niets doen, ze willen slechts eten. Daar is een boer, die maait, dat hij er van zweet. De Jood heeft een neus van een pond. Verscheidene Joden op de plaatjes zijn stapelvet".

En de redactie van het blad, waarin het voorkwam („Der Stürmer") voegt er aan toe: Flink zoo! (Brav gemacht, Herr Lehrer!).

O. B.

2) Het onderwijs was door platen aanschouwelijk gemaakt en verduidelijkt.

BRIEF UIT AMERIKA

„Karl Barth en Christelijke Eenheid".

Heeft Karl Barth invloed in Amerika? Zoo ja, hoe laat zich die invloed gelden? Wie zijn de voornaamste voorstanders van Barths theologie in Amerika? Stelt men zich zulke vragen in Nederland?

Op zulke vragen valt niet gemakkelijk een antwoord te geven. Toch zijn er enkele bizonderheden waarop we willen wijzen.

Men weet, dat er in Amerika nu al jaren lang veel geschreven is over samensmelting van verschillende kerkengroepen. Afgevaardigden van de eene „denomination" (kerkengroep, kerkformatie) na de andere hebben in de laatste jaren op de onderscheidene algemeene synodes de zaak met vuur bepleit.

De zaak wordt dan pragmatisch — uit utiliteitsoverwegingen — bezien. Wat een versnippering van krachten, en wat een verdubbeling van werk zooals de zaken nu staan! Hoeveel beter indruk zou het maken op de wereld rondom ons, en vooral op het zendingsveld, als we allen te samen één Kerk van Christus vormden! Zoo redeneert men dan.

Onderscheidene „denominations" zijn reeds vereenigd. Men moet dan goedwilligheid betoonen en wat laten vallen. De basis van samenkomst wordt tenslotte de laagst algemeene deeler.

* * *

Nu zou ik gaarne vermelden, dat dergelijke eenheidsbewegingen zich althans tot de niet-gereformeerde kerkengroepen beperkten. Dat is echter, helaas, niet het geval. Dr J. Ross Stevenson, president van Princeton Seminary, is voorzitter van de „Department of Church Cooperation and Union" in de Presbyteriaansche kerk, U.S.A. Hij is een vurig voorstander van vereeniging zijner kerk, niet alleen met andere Gereformeerde kerkengroepen, maar ook met niet-gereformeerde kerken. In dezen heeft hij natuurlijk den hartelijken steun der Modernen.

Tot dusver echter heeft het werk van Dr Stevenson en de zijnen nogal tegenstand ontmoet. Natuurlijk hebben de Gereformeerden in de Presbyteriaansche kerk, zooals Dr Machen en anderen, hem ook op dit punt van jaar tot jaar bestreden.

Nu schijnt het echter, dat Karl Barth het vereenigingsprogram der ethisch-modernen terdege voort zal helpen en misschien zal doen zegevieren. Adolf Keller schreef een boek getiteld: „Der Weg der dialektischen Theologie durch die kirchliche Welt". Dit boek is in het Engelsch vertaald op aandrang van den secretaris emeritus van de „Federal Council of Churches of Christ in America".

Het bewuste doel van de vertaling van Dr Kellers boek was dus, om de samensmelting der verschillende „denominations" te bevorderen. Men gaf het boek dan ook eenvoudig den titel: „Karl Barth en Christelijke Eenheid". Dit is op zichzelf reeds veelzeggend. Men weet terstond, uit welken hoek de wind waait.

* * *

Als we nu het boek van Dr Keller lezen, wordt het ons wel duidelijk, hoe Dr Keller zich de verhouding van Barth tot de eenheidsbeweging voorstelt, en waarom de voorstanders van eenheid den invloed van Barth zoeken te bevorderen.

Neen, niet alsof Barth geen critiek heeft geoefend op Stockholm en Lausanne. Ook Stockholm en Lausanne zijn volgens Barth met het slijk van het menschelijk streven besmet. Het historisch-zielkundige moet ook hier veroordeeld. Dit neemt echter niet weg, dat Barths eigen theologie dit gemeen heeft met het oecumenisch streven, dat ook hij dieper wil gaan dan de belijdenis der kerk. De kerken hebben met hun schrijven van belijdenissen zoo gemakkelijk theologie gedreven. Ze meenden, dat ze de waarheid bezaten, en konden uitmeten bij de el of bij het pond. Ze gevoelden zich zoo zelfvoldaan. Met laatdunkendheid zagen ze op anderen neer. Als hooggezetenen deelden ze graden uit van meerdere en vooral van mindere rechtzinnigheid in de leer. Men zag het speciaal „charisme" van andere kerken voorbij. Onder dit alles school een valsch intellectualisme; men sloot de waarheid op in een systeem, en beperkte God tot de wetten der logica.

Aan dit alles hebben zich de orthodoxe, en in het bizonder de Gereformeerde kerken speciaal schuldig gemaakt, zegt Keller. De „Fundamentalists", onder wie hij ook zonder meer Dr Machen rangschikt, hebben op echt naieve wijze zulke bovennatuurlijke leerstukken als de onfeilbaarheid der Schrift, de maagdelijke geboorte, het geloof in wonderen en de verzoening door het bloed van Christus naar voren gebracht, alsof daarin zonder meer de oplossing van het moderne probleem te vinden ware (p. 184). In de Gereformeerde kerken van Nederland, waar men zelfs niet terugdeinst voor de leerstellingen van Dordt (p. 125), ontmoet de boodschap van Barth den felsten tegenstand. In die kerken is men wettisch in plaats van evangelisch. De zaak van Geelkerken heeft wel bewezen hoe zeer men daar nog hecht zelfs aan de letter van het Oude Testament. Een werkelijke slang heeft in het Paradijs Hebreeuwsch gesproken (p. 130). Zulk een kerk met zulk een theologie, waar men zoo gebonden is aan historische feiten, en waar men zoo de waarheid als een systeem beschouwt, moet natuurlijk wat zij „het irrationalisme" van Barth noemt, wel verwerpen.

Dat zal nu alles anders worden. Barth zal de eenheidsbeweging helpen, om de theologie van het Procrustusbed, waarop zij nu al eeuwenlang bekrompen heeft gelegen, te verlossen. Men zal den hoogmoed van het bezit eindelijk eens laten varen. Men zal ootmoedig bekennen, niet alleen, dat men het ideaal van eigene belijdenis niet heeft bereikt, ook niet slechts, dat er in andere kerken wel iets van de waarheid schuilt, maar dat men eigenlijk allen te samen van onderen op moet beginnen. Ook zal men belijden, dat dit steeds zoo zal moeten blijven; we komen nooit verder dan de eerste schrede; als menschen, ook als geloovige menschen, staan we immers nog steeds onder het oordeel.

Zoo ongeveer redeneert Dr Keller in zijn boek.

Sprak niet Karl Barth onlangs ook alzoo te Utrecht? Vroeg hij niet aan de lieve vrienden der sprekende slang („die lieben Freunde der sprechenden Schlange" Grundfragen, p. 30), of ze zich niet liever wat meer wilden interesseeren voor wat de slang gesproken heeft in plaats van zich steeds bezig te houden met de vraag, of er een werkelijke slang is geweest?

Kortom, in Kellers boek evenals in Barth, en in Barth evenals in Kellers boek, wil een hellenisch ideeënsysteem, of liever een heidensche afwezigheid van alle systeem, zich verbinden met de geschiedenis des heils, en de daarmee verbonden Godsvertolking in de Schrift. Men wil het eeuwig raadsbesluit van God, maar men wil ook het irrationalisme van de moderne wijsbegeerte. Of men het wil of niet, de waarheid wordt dan relatief.

Is het wonder, dat men hier te lande Barth voor „church-union"-propaganda[1]) gebruikt? En is het wonder, als men dan toch ten slotte samen moet komen op de basis van den laagst algemeenen deeler? Is het wonder, dat Dr J. Ross Stevenson het Barthianisme met open armen te Princeton ontvangt? Doch daarover later meer.

C. VAN TIL

1) Propaganda voor de vereeniging der kerken.

PERSSCHOUW

Nabetrachting over „Christus, den niet-deug

Verleden week zond de secretaris van „Paedagogisch Tijdschrift" mij een artikel ter plaatsing. Het bevat enkele dingen, die ik met genoegen publiceeren, en daarna beantwoorden wilde, indien maar vaststond, dat de hoofdredacteur van dit tijdschrift, Prof. Waterink, plaatsing begeerde. Ik verzocht dus per keerende post den heer Wouters mij op dit punt nader in te lichten. Daarna is mij een ander stuk ter plaatsing toegezonden, waaruit enkele uitspraken van het eerst aangeboden stuk geschrapt waren. Dit tweede stuk kwam te laat voor het nummer van verleden week. Thans neem ik het over uit het „Paedagogisch Tijdschrift" zelf, waarin de heer D. Wouters, hoewel secretaris der redactie, een ingezonden stuk aan zijn eigen redactie aanbiedt, de welke het geplaatst heeft. Uit dit feit en de anderen leid ik af, dat de hoofdredacteur, Prof. Waterink, de plaatsing gewild heeft. Het begint aldus:

> Vergun mij als secretaris van de redactie van het „Paedagogisch tijdschrift voor het Christelijk onderwijs" voor de volgende regels een plaats in uw blad. Bij voorbaat mijn dank.
>
> In „De Reformatie" van 22 November j.l. doet Prof. Dr K. Schilder te Kampen een aanval op het „Paedagogisch tijdschrift", welke feitelijk neerkomt op een aantal afkeuringen aan het adres van den hoofdredacteur van het tijdschrift, Prof. Dr J. Waterink.

Dit is niet juist. Het stuk bevatte een aanval op de synthese in wetenschappelijk werk. En pas in verband daarmee op Prof. Waterink. Het was een aanval op het tegelijkertijd willen dweilen, en de kraan laten loopen. Men moet niet doen, alsof de wil tot-dweilen ontkend is („Soester Kb."). Die is uitdrukkelijk erkend.

Vervolgens schrijft de heer D. Wouters aan zijn redactie:

> Naar aanleiding van dit artikel zou ik gaarne willen verklaren:
>
> 1ste, dat het daartoe aanleiding gevende artikel van Dr Schuyten verscheen in het Aug.-Sept.-nummer — vacantienummer — van het „Paedagogisch tijdschrift";
>
> 2de, dat naar redactionele usance de hoofdredacteur de samenstelling van dit nummer overlaat aan den secretaris van de redactie, die voor dit nummer dan ook alleen de verantwoordelijkheid draagt; maar bovenal:
>
> 3de, dat het „Paedagogisch tijdschrift voor het Christelijk onderwijs" een tijdschrift is, dat niet pretendeert Gereformeerd te zijn en dat krachtens jarenlange practijk allerlei stemmen uit de kringen van het Christelijk onderwijs aan het woord laat komen. Op dezelfde wijze als men in de Ned. Chr. radio-vereeniging, waarvan Prof. Schilder bestuurslid is, ook wel eens dingen door de radio zal moeten horen, waarvoor Prof. Schilder persoonlijk de verantwoordelijkheid niet graag zou willen dragen.
>
> In het bestuur der Ver. v. Chr. paedagogiek, waarvan het „Paed. tijdschrift" het orgaan is, zitten naast elkaar mannen uit het Chr. onderwijs van verschillende richting.

Hierbij merk ik op:

a. het artikel van Dr Schuyten is òf door dezen op eigen initiatief ingezonden, en in dat geval dan geplaatst zonder voorkennis van den hoofdredacteur, of de inzending (die aan de plaatsing toch altijd voorafgaat) was dezen bekend. In het eerste geval blijkt de redactie van dit tijdschrift een zóó verregaande synthese aan te durven, dat zij een artikel, dat b.v. de N.C.R.V. in elk geval weigeren zou — de A.V.R.O. ook, denk ik — durft publiceeren zonder een redactioneele storm te duchten. En voor zulk een sfeer zou de hoofd-

redactie niet verantwoordelijk zijn? In het tweede geval is de hoofdredactie zelf toch actief geweest; is de synthese der auteurs toch ook haar werk, en is gebleken, wat ik zei: dat de v r ù c h t e n funest zijn;

h. ook vóór die vacantie heeft copie van Dr Schuyten de redactieleden gepasseerd, welke werd afgekeurd. De redactie kende den auteur dus; en die was bij haar gequalificeerd;

c. de redactie — o neen, een inzender, maar dan toch schrijvend onder goedkeuring van secretaris en hoofdredacteur — neemt nu het standpunt in, dat haar orgaan zoo algemeen is; — let maar eens op de N.R.C.V. Maar waarom is dan eens onder een artikel van den heer A. Janse, over Barthiaansche paedagogiek, een redactioneele noot geplaatst, waarin met nadruk vastgesteld werd, dat plaatsing van een artikel nog niet beteekende een betuiging van redactioneele instemming? Zijn dat soms N.C.R.V.-methodes?;

d. de N.C.R.V. hangt van regeerings-maatregelen af. Breekt men dáár de samenwerking, dan houdt de wegloopende groep geen tiende part meer over van de zenduren, waarover ze thans òf alleen òf met anderen kan beschikken. In de wetenschappelijke voorlichting door een tijdschrift echter is men vrij; de verwijzing naar de N.C.R.V. is dus onzakelijk. Het is juist mijn vraag geweest, of men die synthese niet lòs laten moest;

e. bovendien zou in de N.C.R.V. zulk een artikel — dat mij als symptoom toesprak — onmogelijk zijn. Kan iemand daar een voordracht signaleeren, die met den grondslag der N.C.R.V. strijdt, dan zal de verantwoordelijkheid daar ook gedragen worden, en de fout als fout erkend;

f. de verwijzing naar de N.C.R.V. bewijst evenwel, dat de redactie van het „Paed. Tijdschrift" geen fout erkent, doch het gebeurde een gevolg acht van een systeem, dat men niet verwerpelijk acht. Anders z o u (!) de verwijzing naar de N.C.R.V. kinderachtig zijn, wat ze natuurlijk niet is. M e n g e e f t m ij d u s g e l ij k, als ik het artikel geen incidenteele fout, doch een symptoom acht („Soester Kh.");

g. het „Paed. Tijdschrift" is niet „gereformeerd", zegt zegt. O neen. Maar het artikel was door en door onchristelijk;

h. juist verleden week zond Prof. Waterink een ingezonden stuk aan het „Kerkblad van Hoek van Holland, Vlaardingen, etc." over zijn Leeuwarder rede. In d a t z e l f d e b l a d is nog pas op „De Reformatie" vrij afkeurende critiek geoefend over de plaatsing van artikelen over „Geestelijke Verlating" in ons blad. Die critiek sprak mij p e r s o o n l ij k aan (ons blad streed tegen Barth, zei de criticus). Prof. Waterink weet, dat ik die copie indertijd van te voren niet inzag. Toch heb ik geen oogenblik er aan gedacht Prof. Waterink en Dr Tazelaar uit te noodigen per ingezonden stuk aan dat blad te melden, dat ondergeteekende die copie niet had gezien. Het zou anders gekund hebben, nu Prof. W. toch aan dit blad schreef, verleden week;

i. ik vraag zulk een ingezonden stuk van hem niet. Want ik was wel degelijk verantwoordelijk voor de s f e e r, die in dien tijd in de redactie van „De Reformatie" mogelijk maakte, dat een artikel, dat ik niet gezien had, in het blad kwam (ik heb mij bepaald tot het later zonder critiek publiceeren van eigen meening inzake „geestelijke verlating"). Zoo is Prof. W. verantwoordelijk voor de „sfeer" van zijn redactie. Ook inzake een stuk, dat hij niet zelf gepost heeft. En, vergeet niet: na Augustus—September heeft nog niemand in „Paed. Tijdschrift" Dr Schuyten weersproken.

Eindelijk schrijft de heer D. Wouters:

> Persoonlijk wil ik er aan toevoegen de herinnering aan een 3-tal Friese brochures: H a r k r i s, P i e t e r, toen: F ij, I. ù t s e n, en tot slot: H o d o p, j o n g e n s.

Dit schrijft de heer Wouters, o zeker. Maar met medeweten en goedvinden van Prof. W. Ik antwoord daarom dézen:

a. mijn critiek is geschreven op d r i n g e n d v e r z o e k van anderen;

b. ik wist, dat dat zou uitgelegd worden als het wellustig uitbuiten van een geschil;

c. toch heb ik het artikel met alle rust geschreven;

d. dat u een ander toestaat ons belden te verzoeken: houd op, jongens, aanvaard ik van dien ander niet; ik zei herhaaldelijk, waaròm. Maar dat de ééne „jongen" erin toestemt, dat hij met den ander[1]) vermaand wordt, dat kan irenisch zijn; het kan ook zéér polemisch bedoeld zijn;

e. hoe het dezen keer bedoeld is, dat is psychologie. En dat gepsychologiseer haat ik, want dat is juist het bederf in alle polemiek;

f. z à k e l ij k is zoo'n zinnetje in elk geval polemisch; want het suggereert, dat het niet om zaken, doch om personen gaat, òf dat de zaken niet de moeite waard zijn. „D i e" p o l e m i e k - i n - d e n - v o r m - v a n - i r e n i e k a a n v a a r d i k n i e t.

„Niemand kan zeggen, Jezus den Heere te zijn, dan door den Heiligen Geest."

Over deze uit de Statenvertaling bekende woorden (naar 1 Cor. 12:3) schrijft Ds C. Veenhof in „Geref. Jongelingsblad":

> Wat bedoelt Paulus met deze woorden?
>
> In hoofdstuk 12 begint hij te spreken over „geestelijke gaven". Blijkbaar hadden de Korinthiërs daaromtrent eenig licht gevraagd en dat zal Paulus hun nu geven.
>
> Die „geestelijke gaven" waren, zooals het woord reeds uitdrukt, gaven van den Heiligen Geest. En dan wel b i z o n d e r e gaven. Alle geloovigen „hebben" den Heiligen Geest en Die deelt hun de gaven en krachten uit, die Jezus Christus voor de zijnen heeft verdiend. Over die gaven, die alle geloovigen ontvangen, spreekt Paulus evenwel nu niet. Hij heeft het oog op zeer bizondere, lang niet aan alle christenen geschonken gaven, die vooral in den eersten tijd na Christus in de gemeenten werden gevonden. Paulus noemt een heel rijtje op in de eerste verzen van dit hoofdstuk, zoo b.v. „gaven der genezing"; „werkingen van krachten" (waarschijnlijk het vermogen om allerlei moeite en ellende te doorstaan om Christus' wil); „profetie" ('t ontvangen van openbaringen Gods, welke voor de kerk van die dagen van belang waren, maar geen blijvende beteekenis hadden en daarom niet bewaard zijn); „onderscheiding van geesten" en dan vooral het „spreken in talen" of het „spreken in tongen"[1]).
>
> Juist over dat „spreken in tongen" heeft Paulus het hier. Dat was een wonderlijke „gave". 't Gebeurde n.l. soms, dat tijdens een vergadering van de gemeente iemand opstond en wonderlijke klanken begon uit te stooten. De gemeente verstond die niet. Het waren klanken en woorden van een vreemde taal, die nergens op de wereld door menschen werd gesproken. Prof. Grosheide denkt, dat het de paradijstaal was. De „tongenspreker" verkeerde onder zijn spreken in heftig bewogen toestand. En als hij ophield wist hij zelf niet wàt hij had gezegd, wat de inhoud was van zijn woorden. De gemeente luisterde verbaasd toe. Gelukkig had de Heilige Geest aan anderen de gave van de „vertolking der tongen" gegeven, zoodat de gemeente toch te weten kwam, wat de „tongenspreker" had uitgeroepen.
>
> Dat Paulus het in onze verzen over het „spreken in tongen" heeft, blijkt uit vers 3. Hij noemt daar het „door den Geest spreken". Dat kan in dit verband, n.l. na vers 1, alleen verstaan worden van een spreken door een bizondere drijving en leiding van den Heiligen Geest. Prof. Grosheide verklaart in zijn Kommentaar zeer nadrukkelijk, dat hier in geen geval bedoeld is een spreken door den Geest, zooals dat bij alle geloovigen gevonden wordt, want het gaat hier over dingen, die niet op alle geloovigen betrekking hebben, doch slechts op sommige, n.l. op hen, die de hier bedoelde gave bezitten.
>
> Waarschijnlijk beantwoordt Paulus, zooals ik reeds zei, een vraag omtrent dat „spreken in tongen". En we kunnen wel napluizen welke die vraag is geweest. Deze n.l.: is alles wat zoo'n „tongenspreker" uitstoot wel goed, wel Godverheerlijkend? Als zoo'n man heelemaal „buiten zichzelf" is, komen dan niet allerlei, anders heel diep verscholen, zondige gedachten en begeerten naar boven en zou hij die dan niet in die vreemde taal kunnen uitspreken? Zou hij zelfs Christus niet kunnen lasteren?
>
> Zelf kan zoo'n man dat niet zeggen — hij weet niet wàt hij zegt. De gemeente kan het ook niet. Alleen als er een „tongenvertolker" is, zou men het kunnen te weten komen. Anders niet.
>
> Op deze vraag nu geeft Paulus een antwoord. Een antwoord, dat de Korinthiërs beslist moeten weten (vs 1). Paulus herinnert eraan, dat vroeger toen de Korinthiërs nog heidenen waren, hun leven één groote onzekerheid was. Een onzekerheid duizend maal erger dan waarin ze nu blijkens hun vraag verkeeren. Toen wisten ze nooit of ze Godverheerlijkend spraken. Nu eens dezen dan dien leeraar liepen ze na. Nu eens dezen dan dien afgod dienden ze (vs 2). Thans is dat anders geworden. Nu is er een vaste lijn in hun leven gekomen. Nu houden ze zich aan dat eene groote beginsel dat Christus is de Heer. En dat vaste van hun levenslijn komt nu ook uit in het „tongenspreken". Met grooten nadruk verzekert Paulus, dat iemand, die door den Geest Gods geleid, in zoo'n vreemde taal spreekt, g e e n Gode onwaardige dingen zeggen kan. De Heilige Geest verhindert dat. Nooit zal zóó'n door den Geest geleide „tongenspreker" kunnen uitroepen, dat Jezus een vervloeking is! Dat is dus een troost voor de bezitters van de gave van het tongen-spreken. Ze behoeven geen zorg te hebben over wat ze in zoo'n ekstatischen toestand zeggen. De Heilige Geest maakt, dat het alles rein en Godverheerlijkend is.
>
> Maar de gemeente krijgt nu ook een maatstaf, die voor hàar noodig is. 't Zou kunnen gebeuren, dat andere, booze geesten zich van menschen meester maakten en dat „tongen-spreken" nabootsten. In dat geval moet de „tongen-vertolker" goed luisteren of hij in de woorden van den „tongen-spreker" Jezus Christus hoort verheerlijken, of hij de uitspraak verneemt, dat Christus de Heer is. Is dat zóó, dan is de zaak in orde. Want in dat „tongen-spreken" kan niemand zeggen, dat Jezus de Heer is, zonder den Heiligen Geest, zonder dat de Heilige Geest dat spreken heeft te voorschijn geroepen.
>
> En voor de „profeten" geldt hetzelfde natuurlijk. Als een „profeet" in zijn profeteeren belijdt, dat Christus de Heer is, dan blijkt daaruit, dat hij een ware profetie brengt, dat is dus een woord, een boodschap van God.

Terecht concludeert Ds Veenhof, dat deze tekst dus een gansch andere bedoeling heeft dan „vermeerdering" of „aankweeking" van „geloofsverzekerdheid". Inderdaad, de kwestie der geloofs-zekerheid is wèl waard, dat men alle „lichte" argumenten ontneemt aan wie ze hanteeren.

Wij voegen er aan toe, dat de periode, waarin wij leven, naar de orde der oeconomie van het verbond thans niet meer te rekenen heeft op zulke Geestes-werkingen als indertijd te Corinthe besproken werden. De Geest blijft, maar omdat Hij h i s t o r i s c h werkt, houdt Hij den kalender bij, en geeft dus telkens andere werkingen naar de behoeften van elke verbonds-periode apart.

Psalmberijming Ds Gunst.

Wij zien geen kans, zooals een tijdlang gedaan is, alle psalmen, die Ds Gunst berijmd heeft, hier weer door te geven. Toch willen wij op enkele berijmingen de aandacht vestigen. Allereerst komt in aanmerking Psalm 16. Men weet, dat de statenvertaling van dezen psalm zeer onnauwkeurig is. Ds Gunst geeft deze bewerking:

1.

Bewaàr me, o God, ik schuil alleen bij U;
Mijn ziel heeft tot den Heer aldus gesproken:
„Mijn Heer zijt Gij, bezat ik alles nu
Wat de aarde biedt, maar 'k was van U verstoken,
Hoe arm zou 'k zijn; naar U gaat uit mijn leven
En naar de heil'gen hier, die 'k eer zal geven".

2.

Veel smarten zullen zijn het treurig lot
Van hen, die zich voor and're goden buigen.
Hun offers plengen zij een vreemden God,
'k Verzel hen niet, 'k zal tegen hen getuigen;
En hoe zij ook hun afgoon mogen roemen,
Mijn lippen zullen niet hun namen noemen.

3.

De Heer is 't deel der kost'lijke erfenis,
Waarmede Hij zoo ruim mij wou gedenken,
'k Bewonder 't oord, waar 't snoer gevallen is:
Hoe lieflijk een omgeving kwam Hij schenken!
Geen schooner erfdeel kon mij toegewezen
Dan door den Heere mij is uitgelezen.

4.

Ik zegen nu den Heere, die met raad
Terzij mij stond, ik wil Hem daaglijks prijzen,
Hem, die in donk'ren nacht mij niet verlaat,
Zoodat dan nog mijn nieren me onderwijzen.
Ik stel den Heer bestendig mij voor oogen,
Is Hij met mij, geen wank'ling zal Hij doogen.

5.

Mijn hart is uitermate in mij verheugd,
Daar zelfs mijn vleesch in zekerheid zal wonen,
Mijn ziele juicht van onbegrensde vreugd:
Het doodenrijk zult Gij mij, Heer, niet toonen,
Uw gunst'ling zult Ge aan 't graf niet overgeven,
Van alle ontbinding blijft Uw heilige ontheven.

6.

Gij, Heere, maakt mij 't levenspad bekend,
Verzadiging van vreugde wordt gevonden
Bij U, wiens aangezicht tot mij zich wendt,
Zoodat aan mij, van ied're zonde ontbonden,
Uw rechterhand eens schenkt de lief'lijkheden,
Die eeuwig zijn, in 't onvergank'lijk Eden.

K. S.

BOEKBESPREKING

„Almanak van het Studentencorps Fides Quaerit Intellectum", voor het Jaar 1936. Ph. Zalsman — Kampen.

Evenals „de Wereld-Kroniek" zich onlangs heeft aangediend als goed huisvriend, gezellig, onderhoudend, en een „goeie veertiger", zoo zou ook de almanak van F. Q. I. precies hetzelfde kunnen zeggen. Het is een „goeie veertiger", gezellig en onderhoudend.

Na de vermelding van merkwaardige dagen wordt allereerst het officiëele nieuws van de Theologische School gegeven, met leuke teekeningen. Vergis ik mij niet, dan heeft F. Q. I. weer een nieuwen teekenaar in den heer L. J. G. gevonden. Leuk is het verslag der Theol. School, dezen keer onder den titel „Capita Selecta" uit de geschiedenis der Theol. School gedurende den cursus 1934/35.

Afzonderlijk wordt vermeld, dat door het curatorium op een verzoek van den Senaat van het Corps, om „de theoretische en praktische mogelijkheid tot doorvoering van het promotierecht aan onze Theol. School" te onderzoeken, geantwoord is, dat het niet gewenscht geacht werd, op dit verzoek in te gaan. De redactie van den Almanak merkt op, dat het feit, dat dit besluit van het curatorium genomen is, „n a d a t" advies van de hoogleeraren gevraagd en bekomen is, veel zegt, wijl het niets zegt.

Daarna komt de rubriek van het Corps zelf. Zorgvuldig worden de gegevens verzameld. Het jaarverslag is zeer lezenswaardig.

Bijzondere vermelding verdient na dit mozaiek het Mozaiek. De redactie heeft gerekend met de beteekenis van 1936 als jaar der herdenking van de doleantie. Nadat door O. W. B. een uitnemend gedacht en persoonlijk sprekend stuk is gegeven over Christus' raad aan de gemeente van Laodicea, volgt een artikel van Prof. Dr S. Greijdanus, dat dezen almanak blijvende waarde geeft. Het handelt over „de beteekenis van de doleantie voor de Theologische School". Prof. Greijdanus gaat zorgvuldig na, hoe na de doleantie en tijdens de vereeniging van 1892 de zaak der Theologische School de aandacht gekregen heeft, toont met de stukken aan, dat het streven, dat aanvankelijk in de Concept-Acte tot uiting kwam, het streven n.l. om de Theol. School te degradeeren tot een aanhangsel van de Theologische Faculteit der V. U., door verwerping van deze Concept-Acte nadrukkelijk en v o o r a l t ij d is veroordeeld, en dat de eisch tot handhaving van het wetenschappelijk karakter der Theol. School als z e l f s t a n d i g e inrichting nadien uitdrukkelijk gesteld en vastgelegd is. Aangewezen wordt, dat daaruit voortvloeit, met dwingende noodzakelijkheid, dat aan de Theol. School de d o o r v o e r i n g v a n h e t o n d e r w ij s t o t d o c t o r a l e s t u d i ë n e e n n o o d z a k e l ij k h e i d i s, d i e m e n s l e c h t s t e g e n h o u d e n k a n, w a n n e e r m e n ò f d e g e t r o f f e n h e p a l i n g e n n i e t k e n t, r e s p. v e r k e e r d u i t l e g t, ò f z i c h v a n h a a r o n t d o e n w i l, wat niet ondersteld worden mag. Het onderwijs aan de Theol. School moet t e n m i n s t e geven de g e h e e l e theologische vorming. D.w.z.: de vorming door de wetenschappelijke studie der theologie. Over de beteekenis van het candidaats-examen, als middel tot verleening van een wetenschappelijken graad, wordt ook uitvoerig gesproken, terwijl uit het in 93 terzijde gestelde concept van regeling enkele volzinnen onder de loupe genomen worden, waarvan de schrijver zegt, dat zij „phrase, ondoordachte, ongereformeerde, onlogische, onpraktische phrase" zijn, „innerlijk on-

1) De pluralis: jongens!

1) Hier wordt gevolgd de vertaling van Prof. Grosheide in de „Korte Verklaring der Heilige Schrift enz" Uitgave: Kok, Kampen.